

Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Nový Malín, okres Šumperk

Adresa: 788 03 Nový Malín 274

Identifikátor školy: 650 031 067

Termín konání inspekce: 16. – 23. duben 2004

Čj.:	m5-1065/04-005133
Signatura:	om5cx156

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, ve školním roce 2003/2004 k datu inspekce
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole ve vyučovacích předmětech český jazyk a hudební výchova na 1. stupni a v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, fyzika a praktické činnosti na 2. stupni školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, ve školním roce 2003/2004 k datu inspekce
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vyučovacích předmětech český jazyk a hudební výchova na 1. stupni a v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, fyzika a praktické činnosti na 2. stupni školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je Obec Nový Malín (788 03 Nový Malín 240). Základní škola (ZŠ) s kapacitou 330 žáků byla zřízena jako příspěvková organizace, má jedenáct tříd 1. - 9. ročníku s 230 žáky. Kapacita školy je využita na 69,7 %. Ze čtyř okolních obcí dojíždí 4,8 % žáků. Škola sdružuje mateřskou školu (MŠ) s kapacitou 100 dětí, školní družinu (ŠD) s kapacitou 70 žáků, školní jídelnu - výdejnu s kapacitou 70 jídel a školní jídelnu (ŠJ) s kapacitou 400 jídel. Škola má dvě odloučená pracoviště:

1. 788 03 Nový Malín 303 (MŠ)
2. 788 03 Nový Malín 503 (MŠ)

Ve školním roce 2003/2004 je výuka 1. - 9. ročníku organizována podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2. V jedné třídě 3. ročníku jsou ve výuce uplatňovány prvky daltonského plánu. Poslední rozhodnutí MŠMT, čj. 22 663/03-21, o změně v zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nabylo platnosti 1. září 2003. Rada školy není ustavena.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V době inspekce zajišťovalo výuku všech vyučovacích předmětů celkem sedmnáct pedagogických pracovníků. Z tohoto počtu pouze dva vyučující nesplňují svou kvalifikační podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právním předpisem. Z celkového počtu 319 vyučovacích hodin zařazených do učebního plánu je 29 (9 %) vyučováno nekvalifikovanými učiteli. Tato skutečnost neměla zásadní negativní dopad na výslednou kvalitu sledované výuky. Pracovní úvazky vyučujících jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti zpravidla stanoveny vhodně. Výchovná poradkyně školy absolvovala kvalifikační studium potřebné pro výkon této funkce a splňuje stanovenou délku praxe.

Škola má funkční a přehlednou organizační strukturu, činnost všech jejích úseků je vhodně zabezpečena. Vedoucí pracovníci mají stanoveny kompetence v souladu s potřebami zajištění účinného řízení svěřených úseků.

V rámci organizačního systému základní školy využívá ředitel metodické orgány (metodické sdružení na 1. stupni a dvě předmětové komise na 2. stupni školy) a pedagogickou radu jako své poradní orgány. V rámci jejich činnosti mají učitelé vytvořen prostor ke konfrontaci názorů i k podněcování své aktivity a iniciativy. Deklarovaná metodická práce však není systémově realizována. K předávání a výměně zkušeností dochází nekoordinovaně, na základě vlastní iniciativy jednotlivců. Metodické sdružení se ve své činnosti zabývá v oblasti didaktiky vhodnými metodami a formami práce, plní různé organizační úkoly a účinně se podílí na systému poskytování odborné a metodické pomoci začínající učitelce prostřednictvím zkušené uvádějící kolegyně. Avšak z hlediska kontroly plnění učebních osnov a plánování obsahu učiva pro jednotlivé ročníky (především 4. a 5. ročník) svou roli podcenilo. Činnost obou předmětových komisí účinně napomáhá vedení školy při plánování obsahu učiva sledovaných předmětů, při kontrole plnění požadavků učebních osnov i při zajišťování a organizování různých vzdělávacích a sportovních akcí. Jejich potenciál je však ve velmi malé míře využíván z hlediska didaktiky a metodiky výuky, není také důsledně zajištěna ani systematická výměna zkušeností a kontrola práce nekvalifikované učitelky na 2. stupni školy.

Ředitel vytvořil vhodný základní systém vedení, hodnocení a motivování učitelů. Součástí vnitřního platového předpisu jsou dostatečně motivující kritéria pro udělování nenárokových složek platu. V hodnocení pedagogických pracovníků je zohledňována kvalita výchovně-vzdělávací práce, prvek sebehodnocení není v systému využíván. Hodnocení jednotlivých pracovníků se opírá o výsledky kontrolní činnosti, která probíhá plánovitě a zahrnuje všechny úseky činnosti školy. Výsledky kontrol jsou řešeny operativně s příslušnými pracovníky, v zjednodušené podobě jsou předmětem jednání pedagogické rady. Výuka je kontrolována plánovitě prostřednictvím prováděných hospitací vedení školy, stanovené hospitační cíle korespondují se záměry zvoleného vzdělávacího programu. Z pohledu plnění učebních osnov však nebyla prováděná kontrola příliš účinná, protože nezjistila nedostatky v dodržování učebních osnov v českém jazyce ve 4. a 5. ročníku.

Pedagogický sbor je stabilizován, obměna pracovníků probíhá plynule a v souladu s požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů pro kontrolovaný typ školy. Profesionální růst pedagogických pracovníků je podporován formou účasti na různých vzdělávacích akcích. Priority dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou stanoveny a směřují k optimalizaci personálních podmínek pro vzdělávání a výchovu žáků základní školy. Pozitivní je úspěšná publikační činnost některých učitelů zabývajících se didaktikou 1. stupně školy.

Pro zajištění reedukační péče individuálně integrovaným žákům se specifickými vývojovými poruchami učení nemá škola v dané problematice proškolen dostatečný počet vyučujících. V současné době je pro tuto činnost kvalifikována pouze jedna vyučující, její odbornost však k tomuto účelu využita není (absolvovala studium speciální pedagogiky).

Vzhledem k uvedeným zjištěním jsou personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně-technické podmínky školy umožňují realizovat vzdělávací a výchovnou činnost sledovaných předmětů v souladu se vzdělávacím programem. Výstavbou nové tělocvičny a půdní vestavbou v jedné ze dvou budov školy došlo ve školním roce 2003/2004 k výraznému zlepšení prostorových podmínek. Škola získala další dvě kmenové učebny,

místnost pro odbornou učebnu informatiky, vznikly potřebné skladovací prostory i zázemí pro vyučující v podobě sborovny a kabinetu. Výstavbou nové tělocvičny a jejím propojením s druhou budovou školy (pavilonem) byly vytvořeny nadstandardní podmínky pro výuku tělesné výchovy (sportovní gymnastiku a míčové hry), získány šatny pro první stupeň a prostory pro další oddělení školní družiny. Rekonstrukcí původní nevyhovující tělocvičny a jejím vybavením novými skříňkami vznikla prostorná šatna pro žáky 2. stupně.

K výuce praktického vyučování má však škola i přes tyto úpravy v současné době omezené podmínky. Cvičná kuchyň není samostatná, tvoří součást jedné z kmenových učeben. Využití školní dílny je spojeno s přesunem na odloučené pracoviště školy, její umístění do místnosti, která současně slouží jako plynová kotelna, je z hlediska bezpečnosti žáků nevhodné. Prostorové podmínky učebny informatiky využívané i v rámci předmětu praktické činnosti jsou i přes dělení třídy na skupiny stísněné. V současné době je budována nová učebna informatiky, která již byla vybavena odpovídajícím nábytkem. Pozemek pro pěstitelské práce škola nemá, tematický celek pěstitelství však není do náplně předmětu na 2. stupni zařazen.

Většina kmenových učeben je prostorově vyhovujících, jsou vybaveny novějším žákovským nábytkem. Odpočinkové plochy s koberci na prvním stupni umožňují zařazovat do výuky oddechové, motivující činnosti i práci ve skupinách. Zabezpečení trvale instalovanou videotechnikou je provedeno pouze v jedné z učeben, která slouží výuce cizího jazyka při dělení tříd. Její vybavení i prostorové zázemí umožňují aplikaci učebních postupů založených na názornosti, imitaci, tvořivých činnostech a hře spojené s pohybem.

Z odborných učeben je k dispozici učebna informatiky, společná odborná učebna fyziky a chemie s rozvodem plynu, vody a elektřiny do pracovních stolů, která slouží také pro výuku přírodopisu. Výukový software, jímž je škola vybavena, není vzhledem k omezeným prostorovým podmínkám učebny informatiky zatím využíván.

Poloodborný charakter má jedna kmenová učebna, v níž je instalována příruční školní knihovna. Její fond je o tituly umělecké literatury obnovován minimálně, nakupována je především populárně naučná a odborná literatura. Sledované předměty byly zabezpečeny učebnicemi, v hudební výchově a praktických činnostech jsou využívány starší tituly. V současné době dochází k obměně učebnic anglického jazyka.

Prostory pavilonu jsou vhodně a kreativně přizpůsobeny potřebám vzdělávání a výchovy. Průběžně modernizovaný a esteticky upravený interiér společných prostorů a všech učeben 1. stupně působí podnětně. Na výzdobě se podílejí zejména žáci svými výtvarnými a rukodělnými pracemi. Hlavní budova, kde jsou umístěny převážně učebny 2. stupně, nebyla v době inspekce vzhledem k probíhajícím úpravám zatím esteticky sjednocena. Venkovní areál je prostorný, v případě příznivého počasí je využíván k relaxačnímu pobytu žáků v době přestávek.

Materiální zajištění jazykového vyučování na 2. stupni je příznivé (nástěnné jazykové přehledy, slovníky, videokazety, poslechové programy apod.). Standardní je vybavení učebními pomůckami pro matematiku a fyziku. Převážně staršími, ale funkčními pomůckami jsou zabezpečeny sledované předměty na prvním stupni. Vyučující zde často uplatňují svou tvořivost při zhotovování jednoduchých učebních pomůcek. Zabezpečení předmětu praktické činnosti učebními pomůckami je vzhledem k počtu žáků ve skupinách s výjimkou počítačů dostačující a odpovídá zvoleným tematickým celkům. Rezervy jsou ve vybavení školy speciálními učebními a kompenzačními pomůckami pro výuku a případnou reedukační péči žáků se specifickými vývojovými poruchami učení.

Vytváření vhodného zázemí a materiálně-technických podmínek patří v řízení školy k prioritním úkolům jejího vedení. Plánování i realizace se odvíjejí z analýzy stavu provedené v roce 2001 a posouzení demografického vývoje v obci. Odpovídá potřebám školy a svědčí o velmi dobré spolupráci se zřizovatelem. V současné době probíhá úprava chodníků

a prostranství před školou, před dokončením je učebna informatiky, výhledově se počítá s přemístěním školní dílny z odloučeného pracoviště, rekonstrukcí jídelny a kuchyně a vybudováním školního hřiště.

Sledování úrovně názornosti a materiální podpory výuky ze strany vyučujících je pravidelnou součástí kontrolní a hospitační činnosti vedení školy.

Tělocvična je využívána zájmovými skupinami působícími v obci.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti mají ve sledovaných předmětech celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vzdělávání a výchova žáků základní školy jsou organizovány jednotně podle platných učebních dokumentů. Ve školním roce 2003/2004 škola eviduje 18 individuálně integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Obsah i rámcová struktura individuálních vzdělávacích programů (dále IVP) jsou zpracovány většinou v souladu s aktuální směrnicí MŠMT k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení. Jasně jsou v nich deklarovány zásady specifického přístupu vyučujících k těmto žákům. Z doporučených údajů není dostatečně konkrétní informace o jejich způsobu klasifikace, např. se zohledněním nebo širší slovní hodnocení. Chybí předpoklad navýšení finančních prostředků pro nákup kompenzačních a speciálních učebních pomůcek, v některých případech není stanovena jejich konkrétní potřeba. Programy dokládají spolupráci školy s odbornými pracovišti (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum) a informovanost zákonných zástupců o přijatých opatřeních. O formálnějším přístupu ze strany některých učitelů ke zpracování IVP svědčí stejný obsah části programů pro několik žáků. Vyhotovování dvou programů (plánů), samostatně pro český jazyk a samostatně pro anglický jazyk, v nichž se opakuje většina údajů včetně podpisů všech zúčastněných osob, není účelné. V průběhu sledované výuky bylo zjištěno, že žáci jsou zohledňováni, chyběla však výraznější diferenciací úkolů. Škola nezabezpečuje systematicky žákům se specifickými vývojovými poruchami učení reedukační péči v době mimo vyučování doporučenou v závěrech jejich odborných vyšetření, což souvisí s nedostatečnou přípravou vyučujících v této oblasti.

Vzdělávání a výchova žáků 1. – 9. ročníku jsou ve sledovaných předmětech realizovány v souladu s platným vzdělávacím programem Základní škola, čj. 16 847/96-2.

Učební plán školy a týdenní hodinové dotace jednotlivých předmětů jsou dodrženy, výuka sledovaných vyučovacích předmětů probíhá v souladu s platnými učebními osnovami, mimo český jazyk ve 4. a 5. ročníku, kde nebyly plně dodrženy. Ve všech ročnících byl respektován maximální počet vyučovacích hodin v jednom dni. Navýšení týdenní hodinové dotace v 8. a 9. ročníku o jednu vyučovací hodinu bylo provedeno v souladu s metodickým pokynem MŠMT. Předložená povinná dokumentace základní školy je vedena ve stanoveném rozsahu, probrané učivo sledovaných předmětů však není v některých případech zapisováno v třídních knihách výstižně (složka českého jazyka psaní v 5. ročníku a některé zápisy o probraném učivu v předmětu praktické činnosti na 2. stupni školy).

Učební plán vzdělávacího programu Základní škola je ve sledovaných předmětech dodržen. Výuka není plně realizována podle platných učebních osnov.

Naplňování učebních osnov hodnocených předmětů je sledováno při hospitační a kontrolní činnosti vedení školy. Tato kontrola však nebyla důsledná, protože nezjistila nedodržení učebních osnov v předmětu český jazyk ve 4. a 5. ročníku.

Kontrola naplňování učebních osnov hodnocených předmětů není účinná.

Organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu probíhá v souladu s platným právním předpisem. Při tvorbě rozvrhu hodin vedení školy respektovalo psychohygienické a didaktické zásady. Řád školy obsahuje ustanovení pro všechny oblasti, má potřebné administrativní náležitosti a byl projednán s pracovníky školy a schválen pedagogickou radou. Řády odborných učeben jsou vhodně zpracovány. Zavedený informační systém školy vůči zákonným zástupcům žáků plní svoji funkci, rodiče získávají průběžně potřebné informace o vzdělávání a výchově svého dítěte.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je ve specifických podmínkách základní školy funkční.

Kvalita školního výchovného poradenství spočívá v propracovaném systému prevence negativních jevů, poskytování aktuálních informací v oblasti profesní orientace žáků a při řešení kázeňských a výchovných problémů. Funkci výchovného poradce zastává zkušená učitelka s odpovídajícím vzděláním (specializační studium výchovného poradenství). Pro svou práci si vypracovala osobní plán, který vychází z plánu práce školy a požadavků ředitele. V oblasti prevence sociálně patologických jevů postupuje podle vhodného minimálního preventivního programu zaměřeného na oblast mimoškolní činnosti žáků, zdravý a aktivní způsob života a sportovní vyžití. Týmová práce pedagogů pod vedením výchovné poradkyně sleduje zapojení co největšího počtu žáků do těchto aktivit a snižuje tak možné riziko negativních jevů ve škole.

Výchovné poradenství úspěšně napomáhá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 1. stupni (2. – 5. ročník)

Předmět vyučují učitelky s kvalifikací pro výuku na 1. stupni základní školy, některé z nich publikují v odborném tisku, podílejí se na vzdělávání učitelů z jiných škol a jsou autorkami metodických materiálů. Jejich erudovanost měla příznivý vliv na výchovu a vzdělávání žáků. Učivo je rozvrženo do tematických celků, plánování výuky českého jazyka však v některých ročnících nerespektovalo Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola ze dne 1. září 1998, čj. 25 018/98-22, (např. ve 4. ročníku byla zařazena výuka slovesný způsob, v 5. ročníku druhy a skloňování číslovek a složka psaní nebyla do učiva 5. ročníku správně začleněna). Bezprostřední příprava na výuku byla u všech vyučujících příkladná. Organizaci činnosti ve většině tříd napomáhalo i funkční uspořádání žákovských pracovních míst. Žáci často pracovali ve skupinách, u magnetických tabulí a na koberci, režim výuky respektoval jejich věk i individuální potřeby.

Ke kladům většiny vyučovacích hodin patřilo využití kooperativních forem učení s určením úkolů, cílem skupiny i se zhodnocením její činnosti. Tyto metody a formy práce vedly k tomu, že žáci uměli pracovat s pomocnou literaturou (encyklopediemi a slovníky) zobecňovali základní poznatky, čímž si rozšiřovali poznání získané při výuce ve škole do širších životních oblastí. V práci ve skupinách zažívali nové didaktické situace, učili se komunikovat, pomáhat i umět pomoci. Z průběhu vyučovacích hodin a z reakcí žáků bylo zřejmé, že jsou na realizovaný způsob práce zvyklí. Materiální podpora výuky spočívala v kromě tradičního využití učebnic, nástěnných přehledů, také ve spoustě materiálů a pomůcek, které si učitelky (v mnoha případech společně se žáky) vytvořily samy. Zde byl patrný vliv působení metodického sdružení, kde se vyučující systematicky školí

v kooperativních a komunikačních metodách. K nedostatkům malé části hospitovaných hodin patřily drobné didaktické chyby, přílišný důraz na frontální vedení a nedostatek času ke zhodnocení práce žáků a shrnutí učiva. Příkladná psychohygiena a zařazování relaxačních prvků do výuky byly patrné ve všech třídách, v době velké přestávky žáci relaxovali i na prostorném školním dvoře.

Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna přiměřená frekvence známek ze všech složek předmětu. V některých hodinách byly uplatněny i prvky sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazykovém vyučování na 2. stupni (anglický jazyk a český jazyk v 7. – 9. ročníku)

Výuku anglického jazyka a českého jazyka na 2. stupni základní školy zajišťují tři učitelky, podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují dvě z nich. Skladba úvazků vhodně koresponduje s aprobačním zaměřením kvalifikovaných vyučujících.

Úroveň jazykového vyučování příznivě ovlivňuje jeho organizace. V anglickém jazyce jsou třídy děleny na skupiny, výuka českého jazyka je posílena zařazením předmětu cvičení z českého jazyka. Výuka je plánována v souladu se specifickými cíli předmětů.

Jednotlivé složky českého jazyka jsou zastoupeny vyváženě, je kladen rovnoměrný důraz na rozvržení obsahu jazykového a literárního učiva. Propojení složek jazyka, stylistických i literárních prvků bylo uplatňováno v různé míře i v jednotlivých vyučovacích hodinách v průběhu inspekce.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky cizích jazyků respektují požadavek komunikativního pojetí vzdělávání s postupným rozšiřováním rozsahu učiva a uplatňováním metod a forem práce, které vyžadují aktivní osvojování gramatického i lexikálního učiva. Uvedené postupy byly v průběhu inspekce v různé míře realizovány. Jen ojediněle nebyly pokyny a informace žákům předávány v anglickém jazyce. V tomto případě se také výrazněji projeví nedostatky v úrovni osvojených vědomostí a dovedností většího počtu žáků.

Bezprostředně stanovené cíle výuky sledovaných předmětů byly převážně přizpůsobeny aktuálním schopnostem třídních kolektivů i jednotlivých žáků. Většina zhlédnutých vyučovacích hodin měla logickou strukturu. Přiměřený důraz byl kladen na názornost i práci s různými zdroji informací (včetně jazykových příruček). Úroveň výuky příznivě ovlivnilo promyšlené využití poslechových programů prostřednictvím audiovizuální techniky. Použité metody a formy práce převážně podporovaly u žáků rozvoj komunikativních dovedností a logického myšlení. Důraz na osvojování principů týmové práce se vyskytl ojediněle. Relaxačně působilo většinou účinné střídání činností a v ojedinělém případě i plnění některých zadaných úkolů v prostoru učebny.

Motivační charakter mělo uplatňování mezipředmětových vztahů, aktualizace učiva a průběžné slovní hodnocení úspěšných výkonů žáků. V menší míře však bylo uplatňováno závěrečné posouzení průběhu vyučovacích hodin a prvek sebehodnocení žáků, častěji chybělo zdůvodnění dílčí klasifikace.

Hodnocení výsledků učení žáků je zaměřeno nejen na úroveň dosažených vědomostí, ale částečně i na rozvoj komunikativních dovedností a čtenářských kompetencí. Žáci s vývojovými poruchami učení jsou při posuzování výsledků učení v jazykových předmětech zohledňováni. Namátkovou kontrolou nebyly zjištěny nevhodné přístupy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly v jazykovém vyučování velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 2. stupni

Výuka matematiky je na 2. stupni školy zajištěna dvěma vyučujícími s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učitelé přistupovali k výuce zodpovědně, jejich praktické zkušenosti většinou přispěly ke kvalitě vzdělávání především z hlediska didaktiky a metodiky sledovaného vyučovacího procesu. Kladně je hodnoceno, že žáci 9. ročníku mají možnost upevňovat a prohlubovat své znalosti v rámci nepovinného předmětu cvičení z matematiky.

Vyučovací hodiny byly zpravidla dobře obsahově a organizačně připraveny. Návaznost probíraného učiva byla vždy důsledně dodržována.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, využití názorných učebních pomůcek ke zvýšení její efektivity bylo zaznamenáno jen ojediněle.

V souladu s obsahem učebních osnov a v návaznosti na probrané učivo volili učitelé vzdělávací cíle vyučovacích hodin, s nimiž byli žáci většinou jednoduše, ale výstižně seznámeni. Převažovala frontální výuka, při níž se přímá práce učitele s celou třídou vhodně střídala se samostatnými činnostmi žáků. Vyučovací jednotky měly jen ojediněle jednotvárný průběh, organizace činností žáky zpravidla aktivizovala. Záměrná průběžná motivace však byla zařazena jen v části sledované výuky, kdy vyučující prováděli vhodnou aktualizaci učiva využitím životních situací. Použité vyučovací postupy vytvářely prostor k využití oboustranné zpětné vazby. Učitelé se vyznačovali většinou dobrými verbálními schopnostmi a pozitivním přístupem k žákům, ponechávali dostatek prostoru pro jejich názory, tolerovali odlišné způsoby řešení úloh a vyžadovali zdůvodnění postupů a tvrzení žáků. Mezi významná pozitiva dále patřilo společné vyvozování nových poznatků, téměř ve všech případech přiměřené pracovní tempo, práce s chybou a zavedený systém v ověřování znalostí žáků. V části výuky byl vhodně uplatněn individuální přístup. Slovní pochvaly a převažující pozitivní hodnocení výkonů žáků v části sledované výuky působily motivačně. Vyučující provádějí náležitou analýzu čtvrtletních prací žáků a přijímají opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Hlediska psychohygieny v průběhu výuky byla zpravidla respektována oběma vyučujícími. Závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce třídy nebyly většinou opomíjeny. Řečové dovednosti žáků byly rozvíjeny pouze v některých vyučovacích hodinách, náležitá kooperace mezi žáky byla zaznamenána jen výjimečně, žáci nebyli systematicky vedeni k sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 2. stupni měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Výuku předmětu zajišťuje jeden vyučující s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jeho příprava na výuku byla příkladná a pozitivně se projevila v její kvalitě.

Zařazení jednotlivých učebních celků do výuky je z hlediska obsahu a rozsahu provedeno v souladu s učebními osnovami.

Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně. Důraz byl kladen na vhodnou průběžnou motivaci a aktualizaci učební látky i na účelné využití mezipředmětových vztahů. Vyučování se zpravidla vyznačovalo dobře promyšlenou organizací, účelně použitými metodami a formami práce, společným vyvozováním učiva, častým poskytováním zpětné vazby a prací s chybou. Kooperace mezi žáky byla podporována. Pro výuku byla charakteristická vysoká názornost, demonstrační pokusy usnadňovaly pochopení i zapamatování učiva. Na zvyšování podílu aktivního učení mělo přímý vliv i hledání a používání vlastních postupů řešení, užití diskuzních metod a účelně zařazená skupinová práce. Učivo bylo předkládáno věcně správně a srozumitelně, některé závěry vyvozovali sami žáci, jejich vědomosti tvořily ucelený systém.

Psychohygienické podmínky výuky byly pozitivně ovlivněny přiměřeností požadavků vyučujícího, jeho demokratickým přístupem i vhodným střídáním činností.

Důraz na rozvoj vyjadřovacích dovedností žáků byl zaznamenán jen výjimečně. Ojedinele docházelo k neefektivnímu využití vyučovacího času, kdy vyučující neměl zajištěno zaměstnání pro výkonnější žáky, kteří úspěšně zvládli práci na zadaném úkolu a čekali na dokončení činnosti ostatních spolužáků. Motivační funkce hodnocení výkonů žáků byla využita jen v části sledované výuky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech na 2. stupni

V souladu s učebním plánem je minimální počet hodin předmětu dodržen, ve všech ročnících 2. stupně je vyučován v jednohodinové týdenní dotaci. V průběhu inspekce byla sledována výuka těchto tematických celků: v 6. ročníku (Práce s počítačem), v 8. ročníku (Elektrotechnika kolem nás) a v 9. ročníku (Svět práce).

Výuku předmětu zabezpečuje celkem pět vyučujících, z toho tři se stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný typ a stupeň školy. Nekvalifikovaně je vyučováno přibližně 43 % týdenního počtu vyučovacích hodin.

V plánování učiva byly zjištěny dílčí nedostatky. Odlišné stanovení obsahu předmětu v 7. a 8. ročníku podle pohlaví žáků nevytváří stejné podmínky a možnosti pro chlapce a dívky a není vzhledem k nerovnosti přístupu k oběma pohlavím vhodné. Obsahová náplň předmětu pro skupinu dívek 8. ročníku plně nekoresponduje s učebními osnovami, část zařazených praktických činností patří do tematického celku, který byl určen žákům prvního stupně (Práce s textilem). Velmi pozitivně je hodnoceno zařazení problematiky volby povolání do obsahu učební látky v 9. ročníku.

Sledovaná výuka měla převážně činnostní charakter, výukové cíle byly přiměřené schopnostem a možnostem žáků, vyučující respektovali jejich individuální pracovní tempo. Po stránce materiální byla výuka plně zabezpečena, omezený počet počítačů však neumožňoval aktivní zapojení do učebních činností všem žákům ve skupině.

Organizace praktických činností byla zpravidla účelná, samostatné práce žáků předcházely jasné a srozumitelné instrukce případně názorná demonstrace vyučujících. Průběžná kontrola spojená s motivujícím hodnocením žáků a v případě potřeby i adekvátní individuální pomoc přispívaly ke zvládnutí zadaných úkolů všemi jedinci a k vytváření příjemné pracovní atmosféry. Při praktických činnostech v 6. a 8. ročníku byl patrný zájem žáků o danou problematiku.

K pozitivním zjištěním patřil důraz vyučujících na mezipředmětové vztahy, aktualizaci učiva a zaměřenost na podporu sebevědomí žáků (téma – přijímací zkoušky). Charakter učebních úloh v rámci teoretického učiva přispíval k rozvoji logického myšlení, žáci měli vytvořen prostor pro prezentaci svých názorů.

K dílčím nedostatkům v části sledované výuky patřilo nevyužití adekvátnějších participativních metod (např. hraní rolí, dramatizace), které by byly vzhledem ke stanovenému výukovému cíli a pro rozvoj kreativity žáků efektivnější, dále chybějící diferenciací z hlediska obtížnosti nebo množství úkolů a nerespektování postupu od jednoduššího ke složitějšímu. V závěru vyučovacích hodin byla jen ojedinele věnována pozornost zhodnocení práce žáků a jejich přístupu k výuce.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly v praktických činnostech dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově na 1. stupni

Časové a obsahové rozvržení učiva předmětu vymezuje stanovené cílové dovednosti žáků, probraná učební látka rámcově odpovídá učebním osnovám. Konkrétní rozvržení učiva však bylo provedeno podle učebnic (s výjimkou učiva 3. ročníku), které v některých kapitolách nekorespondují s učebními osnovami. Předmět je do rozvrhu hodin začleněn optimálně a vyhovuje podmínkám i provozu školy.

Výuka probíhala převážně v kmenových učebnách a byla vhodně doplněna o pomůcky potřebné v jednotlivých učebních jednotkách. Při doprovodu žáků využívaly učitelky své dovednosti ve hře na klavír, harmoniku, kytaru i klávesové nástroje. Zejména zpěv a instrumentální dovednosti některých vyučujících umocňovaly estetický prožitek žáků.

Bezprostřední příprava na vyučování byla velmi dobře propracována, správné členění hodiny umožňovalo zařazovat frontální, skupinovou i samostatnou práci. Učitelky v průběhu výuky často střídaly metody práce, hojně využívaly didaktické hry a pohybové vyjádření. Učební jednotky měly motivační náboj směřující k podpoře zájmu a aktivity žáků. Velký důraz byl kladen také na upevňování dovedností z hudební nauky. Žáci pracovali samostatně se staršími učebnicemi, sešity do hudební výchovy nebyly zavedeny. Aktivně komunikovali s učitelkami i spolužáky, soustředěně plnili zadané úkoly. Část výuky byla poznamenána nedůsledností v požadavcích na dodržování vzájemné komunikace. Také známky z předmětu hudební výchova či slovní hodnocení se v žákovských knížkách objevují pouze sporadicky. Tvořivost žáků, jejich zájem o hudbu i pohybové vyjádření jsou ve škole podporovány a následně rozvíjeny v kroužcích hry na zobcovou flétnu a sborovém zpěvu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve vyučovacím předmětu hudební výchova měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systém zjišťování dosahovaných výsledků vzdělávání je ve škole zaveden a využívá jak standardizované testy (ve školním roce 2003/2004 – testy Scio), tak i vlastní evaluační nástroje (ve školním roce 2002/2003 v předmětech český jazyk a matematika u žáků devátých tříd). Ověřování úrovně dosažených znalostí ve sledovaných předmětech je pravidelně prováděno pomocí čtvrtletních prověrek, které jsou následně analyzovány na jednání pedagogické rady. Účinná opatření k odstranění zjištěných nedostatků jsou přijímána. Propracovaný systém zjišťování výsledků vzdělávání slouží k postupnému zvyšování kvality vzdělávání a výchovy žáků školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných vyučovacích předmětech měly velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení Základní školy Nový Malín, okres Šumperk do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 22 663/03-21, ze dne 29. srpna 2003 plně odpovídá údajům uvedeným ve Zřizovací listině Základní školy Nový Malín, okres Šumperk vydané dne 4. října 2002 na základě usnesení 18. veřejného zastupitelstva obce ze dne 4. října 2000.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení Základní školy Nový Malín, okres Šumperk do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 22 663/03-21, ze dne 29. srpna 2003
2. Zřizovací listina Základní školy Nový Malín, okres Šumperk vydaná dne 4. října 2002 na základě usnesení 18. veřejného zastupitelstva obce ze dne 4. října 2000.
3. Vybraná povinná dokumentace školy pro školní rok 2003/2004: řád školy, rozvrh hodin, třídní knihy školního roku 2002/2003 i 2003/2004, třídní výkazy a katalogové listy žáků, zápisy z jednání pedagogické rady, podklady k integraci žáků, Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
4. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech učitelů základní školy
5. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3- 01 podle stavu k 30. září 2003
6. Organizační řád a jeho součásti s platností od 1. ledna 2003
7. Klasifikační řád s platností od 1. září 2001
8. Koncepce rozvoje školy ze dne 7. května 2001
9. Plán činnosti na školní rok 2003/2004 s dodatky
10. Plán činnosti metodického sdružení na školní rok 2003/2004
11. Vnitřní platový předpis Základní školy Nový Malín ze dne 1. ledna 2004
12. Jednací protokol Základní školy Nový Malín
13. Osobní plán výchovného poradce ze dne 12. září 2003
14. Minimální preventivní program ZŠ Nový Malín na školní rok 2003/2004
15. Individuální vzdělávací plány žáků – školní rok 2003/2004, podkladová dokumentace
16. Plán kontrolní a hospitační činnosti – školní rok 2003/2004
17. Záznamy z hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupce za školní rok 2003/2004
18. Podkladová inspekční dokumentace a dotazník ředitele školy před inspekci
19. Tematické plány učiva sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004
20. Čtvrtletní práce z matematiky a laboratorní práce z fyziky za školní rok 2003/2004, písemné práce z českého jazyka za školní rok 2003/2004 (žáci 7. a 9. ročníku doporučení k integraci), namátkově vybrané sešity a žákovské knížky žáků 7. – 9. ročníku
21. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují realizovat v plném rozsahu zvolený vzdělávací program ve sledovaných předmětech. Organizační struktura je funkční, potenciál metodických orgánů nebyl dosud plně využit. Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních osnov byla málo účinná. Vnitřní i vnější informační systém je účelně propracován.

V oblasti materiálně-technické naplňuje vedení školy úspěšně koncepční záměry a ve spolupráci se zřizovatelem průběžně zlepšuje prostorové podmínky, zázemí a vybavení základní školy. Materiálně-technické podmínky umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu, v omezeném množství je škola vybavena didaktickou a výpočetní technikou. Prostředí obou používaných budov je funkčně uspořádáno a většinou esteticky upraveno. Převažuje standardní vybavení funkčními pomůckami, pro hodnocené předměty je ve škole k dispozici výukový software, který prozatím není z technických důvodů využíván ve výuce. Fond učebních pomůcek, her a didaktického materiálu je průběžně inovován.

Výchova a vzdělávání se v základní škole řídí schválenými učebními dokumenty. Úroveň vyučování je vhodně podporována v jedné třídě 3. ročníku aplikací prvků daltonského vyučování. Učební plán je dodržen, nesoulad výuky s učebními osnovami byl zjištěn ve školním roce 2003/2004 v českém jazyce ve 4. a 5. ročníku. Uplatňované učební metody a formy i organizace práce ve výuce na 1. stupni podporovaly aktivitu žáků, výuka se vyznačovala činnostním pojetím, vhodnou komunikací a diferencovaným přístupem k žákům. Kvalitu vzdělávání negativně ovlivňuje chybné naplánování učiva českého jazyka ve 4. a 5. ročníku. V předmětu výchovného charakteru byl zohledňován jeho specifický cíl. Ve výuce na 2. stupni školy byly zpravidla využity efektivní učební metody. Kvalitu výuky hodnocených předmětů příznivě ovlivňoval důraz na názornost, rozvoj komunikativních dovedností žáků, logického myšlení, na práci s různými zdroji informací a občasné uplatňování principů týmové práce i propojení teorie s praxí. Jen v části sledovaných vyučovacích hodin se projeví dílčí nedostatky v plánování obsahu učiva, v organizaci vyučovacích jednotek a v uplatňování náležité motivace a hodnocení žáků. Pozitivně je hodnocena věcná a odborná správnost výkladu učiva. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola nezajišťuje nezbytnou reedukační péči.

Přechod organizace do právní subjektivity byl plynulý a bez zásadních nedostatků. Vývoj školy má výrazně vzestupnou tendenci především v materiálně-technické oblasti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Viktor Verner	Mgr. Viktor Verner v. r.
Členové týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Mgr. Vojtěch Chromeček v. r.
	PaedDr. Rudolfa Kukulová	PaedDr. Rudolfa Kukulová v. r.
	Mgr. Lenka Zedková	Mgr. Lenka Zedková v. r.
Kontrolní pracovnice	Ing. Renata Skutková, Ing. Eva Stachová, Hana Vyhnánková	

V Šumperku dne 30. dubna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. června 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Titul, jméno a příjmení	
Mgr. Jiří Slavinský, ředitel školy	Mgr. Jiří Slavinský v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Adresa vedoucího týmu :

Česká školní inspekce, Mgr. Viktor Verner, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Orgán státní správy: Krajský úřad Olomouckého kraje Mgr. Miroslav Gajdůšek vedoucí OŠMT Tř. Kosmonautů 8 779 11 Olomouc	2004-06-15	m5-1147/04-005133
Zřizovatel: Obec Nový Malín 788 03 Nový Malín 240	2004-06-15	m5-1148/04-005133

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.